

Grote ziekenhuizen maken inhaalslag tegenover kleine

FD 04 AUG 2008.

Jeroen Piersma
Amsterdam

Grote ziekenhuizen hebben het in 2007 in meerdere opzichten beter gedaan dan de kleine. Dat blijkt uit een studie van het onderzoeksbureau Strategies in Regulated Markets (SiRM) op grond van de jaarverslagen van ziekenhuizen.

Volgens onderzoeker Jan-Peter Heida maken de grote ziekenhuizen een inhaalslag. De achtergrond daarvan is dat kleine ziekenhuizen vanwege hun grotere wendbaarheid sneller hebben gereageerd op de introductie van marktwerking. Dat grote ziekenhuizen nu ook inspelen op marktwerking is belangrijk, omdat daarmee de concurrentie toeneemt.

De inhaalslag blijkt bijvoorbeeld uit de groei in het vrije segment van de ziekenhuismarkt, het zogenoemde B-segment. Grote ziekenhuizen buiten de Randstad maken de grootste sprong: hun groei in het B-segment bedroeg bijna 7%. Bij grote ziekenhuizen in de Randstad was dat bijna 5%, terwijl de kleine ziekenhuizen buiten en binnen de Randstad bleven steken op respectievelijk 3,3 en 3,2%.

De inhaalslag blijkt ook uit andere indicatoren. Omzet, winstgevendheid en productiviteit zijn bij grotere ziekenhuizen sneller gestegen dan bij de kleine. Grote ziekenhuizen leverden vorig jaar zo'n 3% meer zorg per werknemer. Bij kleine ziekenhuizen was dat 1,5%. Gevolg is dat de kosten van de zorg minder snel zijn gestegen.

De totale omzet en daarmee de kosten van ziekenhuiszorg zijn vorig jaar met 6,3% gegroeid tot ruim

€15,2 mrd. Dat is meer dan de jaren ervoor, toen de omzetstijging beperkt bleef tot ongeveer 5%. In de studie wordt de versnelling van de omzetstijging wel enigszins gelineariseerd.

Een flink deel van de stijging wordt veroorzaakt door de afrekening van in eerdere jaren gemaakte omzet en versnelde afschrijvingen van onder andere ziekenhuisgebouwen. Heida brengt deze stijgingen in verband met de behoefte bij ziekenhuizen om 'schoon schip' te maken met het oog op de marktwerking. Als wordt gecorrigeerd voor deze factoren en voor bevolkingsgroei en inflatie, blijft uiteindelijk een nettostijging van 2,3% over.

De winstmarge van ziekenhuizen is vorig jaar verdubbeld tot 1,1%. Dat is volgens Heida nog altijd aan de krappe kant. Met name met kleine ziekenhuizen in de Randstad gaat het niet goed. In deze categorie zit bijna 40% in de rode cijfers.

Marktwerking Groot doet ook mee

Grote ziekenhuizen hebben in 2007 het vrije segment van de markt ontdekt. Zij groeiden sneller in het **B-segment** dan de kleinere ziekenhuizen. Ook hun omzet, productiviteit en winstgevendheid namen sneller toe. Dat is een gunstige ontwikkeling voor de ziekenhuismarkt, omdat daarmee de **concurrentie** gaat toenemen.